

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 7Co/165/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1414213519
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2015:1414213519.2

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v právnej veci navrhovateľa: Wústenrot stavebná sporiteľňa, a.s., IČO: 313 510 26, Grösslingova 77, Bratislava, proti odporcovi: E. R., X.. XX.XX.XXXX, L. XXX XX E. XXX, štátny občan SR, v konaní o návrhu odporcu na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 24C 209/2011, na odvolanie odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 12. novembra 2014, č. k. 24C 234/2014-25, jednohlasne (pomero hlasov 3:0) takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvého stupňa sa zrušuje a vec sa vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením súd prvého stupňa zamietol návrh odporcu na obnovu konania vedeného na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 24C 209/2011, o zaplatenie 4.338,58 euro s príslušenstvom, ktoré sa skončilo schválením súdneho zmiernu, uznesením zo dňa 21. februára 2013, č. k. 24C 209/2011-94, právoplatným dňa 19. 03. 2013. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. tak, že v konaní plne úspešnému navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznal, pretože mu žiadne trovy v konaní nevznikli.

Odporca návrh na obnovu konania odôvodnil tým, že v predmetnej veci už bolo právoplatne rozhodnuté Okresným súdom Rimavská Sobota, ktorý vydal poverenie na vykonanie exekúcie č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 09.11.2007, voči dlžníkovi E. A.S. C. R. V. A., ako spoločným účastníkom zmluvného vzťahu s navrhovateľom. Odporca však v čase pojednávania nemal o právoplatných rozhodnutiach o začatí exekúcie, ani že dlžník Jaroslav Ivanič plní pohľadávku oprávnenej formou zrážok z dôchodku, na účet súdneho exekútora v prospech oprávnenej vedomost' a nemal k dispozícii ani žiadne listinné dôkazy, ktoré by dokazovali jeho tvrdenia. Tento skutkový stav odporca zistil až v júli 2014, keď sa mu podarilo skontaktovať s dlžníčkou, ktorá mu oznámila, že jej manželovi po častiach mesačne zrážajú z dôchodku a dňa 13. 08. 2014 mu doručila aj listinné dôkazy. Podľa názoru odporcu, vykonanie týchto dôkazov môže preňho privodiť priaznivejšie rozhodnutie vo veci, nakoľko prekážka rozsúdenej veci (res iudicata) patrí k procesným podmienkam konania a jej existencia musí v každom štádiu konania viesť k jeho zastaveniu.

Súd prvého stupňa svoje rozhodnutie právne odôvodnil ust. § 228 ods. 1, 2, 3 O.s.p., § 230 ods. 1, 2, 3, § 233 a § 234 O.s.p. a vecne nesplnením podmienok pre povolenie obnovy konania, v dôsledku čoho o návrhu na obnovu konania rozhodoval bez nariadenia pojednávania (R 22/1967). Z listinných dôkazov predložených odporcom, a to z upovedomenia o začatí exekúcie zo dňa 14.11.2007 a uznesenia Okresného súdu Rimavská Sobota zo dňa 29.03.2011 o čiastočnom zastavení exekúcie vyvodil, že tento súd nevedel o súdne konaní týkajúce sa rovnakých účastníkov ako v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Bratislava IV pod sp. zn. 24C/209/2011, nakoľko Okresný súd Rimavská Sobota vydal len poverenie na vykonanie exekúcie zo dňa 09.11.2007, na základe exekučného titulu, Notárskej zápisnice zo dňa 28.06.2002 a nie na základe rozhodnutia súdu (rozsudku či zmiernu) a odporca nie je v exekúcii vedenej na základe tohto exekučného titulu označený

ako povinný (pravdepodobne nie je uvedený ani v notárskej zápisnici). Podľa prvostupňového súdu, odporcom tvrdená prekážka rozsúdenej veci neexistuje a predložené listinné dôkazy nemôžu pre neho priviesť priaznivejšie rozhodnutie vo veci. O odklade vykonateľnosti rozhodnutia v zmysle ust. § 233 O.s.p. nerozhodoval, nakoľko hneď od podania návrhu bolo pravdepodobné, že sa návrhu na obnovu konania nevyhovie.

Proti uzneseniu podal odporca v zákonnej lehote odvolanie, z dôvodu nedostatočného zistenia skutkového stavu, navrhol napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, v ktorom tento povolí obnovu konania a bude rozhodovať o zrušení uznesenia o schválení súdneho zmiernu. V odvolaní uviedol, že poskytnutie úveru dlžníkom U. A. C. E. A. C. R. V. A., na B. Ú. B. Č.. XXXXXXXX/7930 uzatvorenej s navrhovateľom ako veriteľom dňa 26.06.2002, bolo zabezpečené spísaním notárskej zápisnice s dlžníkmi o uznaní dlhu a súhlase s exekúciou a ručením zo strany odporcu. Z uvedeného preto podľa odporcu vyplýva, že sa jedná o tú istú právnu vec z toho istého záväzkového zmluvného vzťahu (úverová zmluva), kde dlžníci a spoludlžník sú zaviazaní splatiť dlh spoločne a nerozdielne a veriteľ má s ručiteľom vytvorený vedľajší (akcesorický) záväzok s treťou osobou, ručiteľom. Dlžníci, U. A. Č. C. E. A., splácali poskytnutý úver cca do septembra 2006. Na základe omeškania so splátkami navrhovateľ zaslal odporcovi upomienku, na ktorú on reagoval žiadosťou zo dňa 01.02.2007 o poskytnutie informácií o priebehu splácania úveru, o výpis z úverového účtu, o poslednej zaplatenej splátke zostatku z úveru a úroku z omeškania. Veriteľ predmetnú žiadosť prevzal dňa 06.02.2007, ale povinnosť podľa § 547 Občianskeho zákonníka bezodkladne oznámiť ručiteľovi na požiadanie výšku pohľadávky, si voči odporcovi nespĺnil. Na základe doručenia žiadosti o okamžité splatenie úveru, odporca z dôvodu že jeho žiadosť zo dňa 01.02.2007 zostala bez reakcie, telefonicky kontaktoval najprv veriteľa, žiadal poskytnutie všetkých potrebných informácií o pohľadávke, čo tento aj napriek prísľubu ani dodatočne nespĺnil. Následne kontaktoval dlžníčku 1/, ktorá mu oznámila že dňa 25.06.2007 podala návrh na vyhlásenie konkurzu, pretože jej veriteľ nepovolil odklad splátok a na žiadosť jej neodpovedal. Advokát dlžníkov odporcu ubezpečil, že o návrhu na vyhlásenie konkurzu bol veriteľ upovedomený s tým, že dlžníci ponúkli splnenie dlhu v konkurznom konaní, v ktorom bol dostatok majetku na uspokojenie všetkých prihlásených veriteľov. Konkurzné konanie sa začalo dňa 23. 07. 2007 a po zistení, že majetok dlžníčky 1/ je dostatočný, súd na ňu dňa 24.08.2007 vyhlásil konkurz, pričom vyzval veriteľov, aby si svoje nároky prihlásili v lehote 45 dní odo dňa zverejnenia uznesenia o vyhlásení konkurzu v Obchodnom vestníku. Na základe týchto skutočností bol odporca presvedčený, že veriteľ si svoje nároky uplatní najmä u hlavnej dlžníčky, a že záväzok bude splnený, čo bude základným predpokladom splnenia podmienky, že veriteľ nezavinil to, že dlžník nemôže dlh splniť. V danom prípade však veriteľ, v snahe priamo a účelovo sa vyhnúť možnosti uplatnenia nároku v konkurze, jasne zavinil že hlavný dlžník dlh splniť v primeranej lehote nemohol. Odporca zdôraznil, že veriteľ ihneď po tom, ako sa dozvedel o podanom návrhu na konkurz, vyhlásil okamžité splatenie úveru, oznámením ručiteľovi. Z rozhodnutí súdov však vyplýva, že pri plnení v splátkach, môže veriteľ žiadať o zosplatenie celej pohľadávky pre nespĺnenie niektorej splátky len vtedy, ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Podľa § 565 Obč. zák. môže veriteľ toto právo použiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky. Odporca upozornil, že veriteľ v úverovej zmluve zazmluvnil podmienku, že ak je dlžník v omeškaní po dobu dlhšiu ako tri mesiace, má právo požadovať okamžité splatenie úveru. Dlžník poslednú splátku zaplatil pravdepodobne v septembri 2006, v omeškaní bol po dobu dlhšiu ako tri mesiace a právo veriteľa požadovať okamžité splatenie úveru uplynulo v januári 2007. Podľa názoru odporcu, po uplynutí tejto doby a z dôvodu nespĺnenia si povinnosti poskytnúť informácie ručiteľovi, nemal veriteľ právo úver vyhlásiť za predčasne splatný. Ako ručiteľ bol presvedčený, že k plneniu záväzku dochádza zo strany dlžníkov a spoludlžníka, o čom svedčí aj skutočnosť, že veriteľ odporcu od poslednej žiadosti o okamžité splatenie úveru, t. j. od 02.07.2007 nekontaktoval a nevyzýval na plnenie záväzku. Až po 4 rokoch mu bol doručený platobný rozkaz č. k. 30Ro/564/2010-38, v ktorom mu bola uložená povinnosť splniť záväzok. Advokát vo veci kontaktoval dlžníkov, ktorí mu oznámili, že okrem konkurzného konania na Okresnom súde Banská Bystrica prebieha aj konanie na Okresnom súde Rimavská Sobota pod sp. zn. 4Er 1690/07. Na prebiehajúci konkurz a exekučné konanie jeho právny zástupca poukazoval v odpore proti platobnému rozkazu, ako aj v odvolaniach, ktoré však boli zamietnuté. Na pojednávaní dňa 21.02.2013 odporca súd tiež upozornil na súdne konanie prebiehajúce na Okresnom súde Rimavská Sobota, na čo navrhovateľ reagoval tak, že od dlžníkov im neprichádza žiadne plnenie, pričom odporcovi aj súdu zamlčal skutočnosť, že veriteľ si svoj nárok uplatnil, na základe notárskej zápisnice č. N 935/2002 v exekučnom konaní. Nakoľko sa však odporca v konaní nevedel účinne brániť, súhlasil s uzavretím súdneho zmiernu. V júli 2014 sa skontaktoval s dcérou hlavnej dlžníčky, ktorá nechápala prečo odporca plní záväzok, keď tento záväzok plní jej otec a bezodkladne

mu doručila všetky potrebné listiny, z ktorých vyplynulo, že v exekučnom konaní je vymáhaný nárok na zaplatenie záväzku v tej istej právnej veci a tomu istému veriteľovi, ako bol zaviazaný ručiteľ. Je tiež preukázané, že Sociálna poisťovňa vykonáva od 08. 03. 2011 zrážky z dôchodku dlžníka 2/, v prospech Wüstenrot stavebná sporiteľňa a.s., vo výške predpísanej mesačnej splátky a do dnešného dňa dlžník splnil záväzok vo výške 2.180 euro, čo veriteľ na pojednávaní zamlčal. Odporca veriteľovi doposiaľ uhradil sumu 1.900 euro. Na základe uvedeného odporca vyvodil, že uzavretie zmiernu pod nátlakom predstavuje neplatný právny úkon, ktorého obsah je pre odporcu neurčitý a nezrozumiteľný, pričom jeho uzavretie nebolo právne dovolené a fyzicky možné. Uviedol, že návrh na obnovu konania okrem toho podal aj z dôvodu, že veriteľ priamo zavinil, že dlžník 1/ nemohol splniť záväzok, pričom prejavil dobrú vôľu záväzok splniť a spĺňal všetky predpoklady na to, že záväzok by riadne splnil a tiež z dôvodu, že záväzok plní dlžník 2/, čím je naplnená podmienka ručiteľa, uplatniť voči veriteľovi všetky námietky a odoprieť plnenie. Námietky odporcu pritom smerujú aj k otázke platnosti úverovej zmluvy a zmluvných podmienok spotrebiteľskej zmluvy, ktoré obsahujú neprijateľné zmluvné podmienky a absenciu RPMN. Záverom odporca spochybnil aj platnosť uznania dlhu samotnými dlžníkmi.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu žiadal napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdiť. Uviedol, že predmetný spor sa netýka tých istých účastníkov konania, ako exekučné konanie vedené na poberateľov úveru. Poukázal tiež na skutočnosť, že odporca už v odvolaní voči uzneseniu Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 14.05.2012, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na prerušenie konania uvádzal, že na hlavnú dlžníčku začalo v roku 2007 konkurzné konanie a v predmetnej veci už bolo právoplatne rozhodnuté, udelením poverenia na vykonanie exekúcie Okresným súdom Rimavská Sobota. Tvrdenia odporcu preto označil za nepravdivé, nakoľko všetky ním uvádzané „nové dôkazy“ boli predkladané už počas sporového konania (a to rok pred uzatvorením napadnutého súdneho zmiernu), pričom už počas tohto konania súd uzavrel, že v danom prípade sa nejedná o ten istý okruh osôb. Veriteľ sa uspokojenia svojej pohľadávky domáha v súlade so všetkými zákonnými ustanoveniami od dlžníka a ručiteľa samostatne, na základe dvoch rôznych exekučných titulov. Odporcom podaný návrh na obnovu konania tak nespĺňa kumulatívne podmienky uvedené v ust. § 228 ods. 1 písm. a/ O.s.p. V ďalšom navrhovateľ poukázal na to, že vecná nesprávnosť rozhodnutia napadnutého návrhom na obnovu konania nie je dôvodom zakladajúcim procesnú prípustnosť obnovy konania podľa § 228 ods. 1 O.s.p. Ustanovenie, na ktoré sa odvoláva odporca, t.j. možnosť vykonať dôkazy, ktoré sa nemohli vykonať v pôvodnom konaní, má základ v tom, že v pôvodnom konaní nemohol byť riadne zistený skutkový podklad napadnutého rozhodnutia. Táto podmienka však nie je splnená, ak určitá skutočnosť, dôkaz existovali už v pôvodnom konaní a ten kto navrhuje obnovu konania, o ich existencii vedel a mal aj dostatok podkladov potrebných na ich označenie a splnenie svojej dôkaznej povinnosti v zmysle ust. § 120 ods. 1 O.s.p. Odporca neuviedol žiadne nové dôvody (dôkazy), ktoré by akýmkoľvek spôsobom preukazovali, že v prípade obnovy konania súd vydá rozhodnutie, ktoré bude pre odporcu priaznivejšie. Všetky skutočnosti uvádzané v návrhu, ako aj v podanom odvolaní, akými sú vyhlásenie konkurzu na poberateľa úveru, prípadne vedenie exekučného konania na iné osoby ako je osoba ručiteľa, sú skutočnosťami o ktorých navrhovateľ vedel už v čase sporového konania a žiadnym spôsobom nepreukazujú podmienky, za ktorých súd môže povoliť obnovu konania. Navrhovateľ nakoniec namielol aj nepreukázanie zachovania lehoty podľa § 230 O.s.p.

Odvolací súd preskúmal vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa je potrebné bez meritórneho preskúmania odvolacích dôvodov zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Podľa § 234 ods. 1 O.s.p. návrh na obnovu konania súd uznesením buď zamietne alebo obnovu konania povolí.

Podľa § 234 ods. 2 O.s.p. ak súd zamietla návrh na obnovu konania preto, že nie je prípustný, alebo preto, že ho podal niekto, kto naň nebol oprávnený, alebo preto, že je zrejme oneskorený, nemusí nariadovať pojednávanie.

V zmysle ust. § 234 ods. 2 O.s.p., ak súd nezamietla návrh na obnovu konania preto, že je neprípustný alebo preto, že ho podal niekto, kto naň nebol oprávnený, alebo preto, že je zrejme oneskorený, musí vo veci nariadiť pojednávanie. Dôvody neprípustnosti obnovy konania sú pritom taxatívne uvedené v ust. § 229 O.s.p. a nemožno pod ne subsumovať zákonné dôvody obnovy konania uvedené v § 228 ods. 1 O.s.p. Aj v zmysle dlhodobou ustálenej súdnej praxe, ak súd zamietne návrh na obnovu konania z dôvodu

nedostatku zákonných podmienok pre obnovu konania (§ 228 ods. 1 O.s.p.) bez toho, aby vo veci nariadil pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a túto závažnú procesnú chybu neodstráni ani odvolací súd, založí svojim postupom porušenie ústavného práva účastníka na súdnu ochranu a spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a teda naplní dovolací dôvod podľa § 237 písm. f/ O.s.p. (viď napr. nález ÚS SR zo 16. 10. 2008, sp. zn. I. ÚS 54/08, uznesenia NS SR sp. zn. 3Cdo 85/2011, sp. zn. 4MCdo 17/2010, sp. zn. 3Obo 12/2010 a iné). Pre existenciu uvedenej vady konania pred súdom prvého stupňa musí odvolací súd takéto rozhodnutie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie (Soudní rozhledy č. 4/1995, s. 85). Uvedené platí aj v zmysle rozhodnutia publikovaného pod R 22/1967, na ktoré súd prvého stupňa poukázal v súvislosti s nenariadením pojednávania, a s obsahom ktorého sa prvostupňový súd vôbec neoboznámil, nakoľko predmetné rozhodnutie výslovne uvádza, že medzi formálne podmienky obnovy konania, pre nesplnenie ktorých súd nemusí nariaďovať pojednávanie, patria predpoklady uvedené v ust. § 229 a § 230 O.s.p., nie však zákonné dôvody obnovy konania predpokladané ust. § 228 O.s.p..

Vzhľadom na vyššie uvedené procesné pochybenie súdu prvého stupňa, ktorý o návrhu na obnovu konania rozhodol ex cathedra (tzv. od stola), a to aj napriek tomu, že z ust. § 234 ods. 2 O.s.p. a contrario vyplýva povinnosť nariaďovať pojednávanie za účelom prejednania návrhu na obnovu konania, ak nie je dôvod na jeho zamietnutie pre jeho neprípustnosť, oneskorenosť alebo podanie neoprávnenou osobou, odvolací súd musel napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa bez meritórneho preskúmania podľa § 205 ods. 2 písm. b/, § 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p. zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie, v ktorom bude úlohou súdu prvého stupňa v zmysle ust. § 228 ods. 1 O.s.p. nariaďovať pojednávanie, za účelom opätovného posúdenia dôvodnosti návrhu na obnovu konania.

Podľa § 226 O.s.p. je súd prvého stupňa právnym názorom odvolacieho súdu viazaný.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o náhrade rov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.